Nr. 34. Kraków, grudzień 1912. Rocznik IV

KRAKOWIANIN

ORGAN TOWARZYSTWA WŁAŚCICIELI REALNOŚCI.

Członkowie Towarzystwa Właścicieli Realności otrzymują to pismo **bezpłatnie.** – Dla **nieczłonków** abonament roczny 6 Koron (sześć). – Numer pojedynczy 50 halerzy.

Redakcya i administracya: ulica Karmelicka L. 15, I. p.

Ogłoszenia przyjmuje Administr. *Krakowianina,* Karmelicka 15, I. p. Od miejsca za wiersz drobnym drukiem (petit) 20 h. – Przy zamówieniach stałych znaczny opust. – Nadesłane 60 h. za wiersz)

Biuro Towarzystwa właścicieli realności znajduje się przy **ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro** i otwarte jest dla członków codziennie od godziny **9 do 12** przed południem i od godziny **3½ do 5** po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

UPRASZA SIĘ O JEDNANIE NOWYCH CZŁONKÓW.

Po myśli § 6 a statutu usilnie prosimy Szanownych Członków, którzy dotąd wkładki nie uiścili o jak najszybsze zapłacenie tejże.

Do Szan. Członków.

Jak corocznie tak i tego roku bardzo wielu właścicieli i właścicielek realności oddawali sporządzanie fasyi do podatku domowo-czynszowego osobom niepowołanym.

Podejmujący się układania fasyi, nie znając ustaw i odnośnych przepisów, sądzą, że wstawiając jak najniższe czynsza, czynią dobrze, a strona w nadziei, że zapłaci niższy podatek, — oddaje się błogiemu złudzeniu.

Złudzenie to jednak nie trwa długo, — c. k. Administracya podatków, jak corocznie, tak i tego roku przed przystąpieniem do wymiaru podatku domowo-czynszowego na lata 1913/14 wzywa właścicieli realności; i jakież następuje rozczarowanie, gdy referent oświadczy stronie, iż czynszu podanego we fasyi nie może, jako zbyt niskiego, przyjąć za podstawę wymiaru podatku.

Rozpoczyna się przykre targowanie, referent stara się nakłonić stronę, aby przystała na podwyższenie zeznanych czynszów, a co najmniej na wysokość czynszów sprostowanych na poprzednie dwulecie

[Tego roku jakkolwiek zdarzają się wypadki prostowania czynszów (zwłaszcza ze sklepów), na wzwyż, to w zasadzie przyjmuje c. k. Administracya czynsze z poprzedniego dwulecia. W bardzo wyjątkowych wypadkach ma miejsce nieznaczne obniżenie czynszów, o ile strona potrafi uprawdopodobnić że w porównaniu z poprzedniemi laty, musiała czynsze obniżyć].

Fasye domowo-czynszowe należy stanowczo układać na podstawie przepisów ustawy, należy zeznawać czynsza rzetelnie, natomiast żądać i obstawać przy przyznaniu wszelkich ustawą dozwolonych potrąceń, aby jednak potrącenia zostały przyznane t r z e b a o takowe prosić, trzeba we fasyi poszczególne pozycye potrąceń cyfrowo uwidocznić, gdyż c. k. Administracya podatków w myśl przepisów ustawy, potrąceń z urzędu nie przyznaje (coby nawet było niemożliwem, gdyż władza nie może znać wysokości poszczególnych pozycyi potrąceń, które dla każdego są inne pod względem wysokości, a nadto nie wszystkie potrącenia każdej realności przysługują). Są pewne potrącenia, które należą się ze sumy czynszów wszystkich mieszkań, niektóre zaś jedynie od poszczególnych mieszkań, od niektórych zaś mieszkań n. p. (własne mieszkanie i mieszkanie dozorcy domu) potrącenia się nie należą. Samo wypełnienie druków nie wystarcza, koniecznem jest fachowe na przepisach ustawy oparte, układanie fasyi.

Ustawa o podatku domowo-czynszowym jest starą, opiera się na dekrecie z r. 1820, tem trudniejsze jest ułożenie fasyi, trzeba pogodzić przepisy z obecnymi stosunkami, potrącenia muszą być dzisiaj większe (jakościowo i pod względem wysokości), ze względu na zmienione warunki (wymogi komfortu, ceny robocizny, materyałów, różne nowoczesne urządzenia).

Niewątpliwie jest rzeczą zaufania oddawanie układania fasyi osobie 3-ej, a w każdym razie osobie dającej, rękojmię fachowej wiedzy, chyba każdy właściciel działa na własną szkodę polecając ułożenie fasyi osobnikom w zupełności do tego nie powołanym.

Podobnie jest z listami głównemi i szczegółowemi, które również należycie układane być powinny, zwłaszcza, że wypełnianie wszystkich przedziałek nie jest ustawą nakazane.

Zwracamy też uwagę, że należyte układanie zeznań do podatku rentowego i do podatku zarobkowego jest dla sprawiedliwego wymiaru nader ważne.

W s t y c z n i u b. r. o b o w i ą z a n i będą Sz. Członkowie do składania fasyi do podatku osobisto-dochodowego.

Należyte układanie tych fasyi jest dla laika bardzo trudne.

Układający te fasye wychodzą zazwyczaj z tego zupełnie błędnego zapatrywania, żeby fasyę albo ułożyć

lakonicznie i zagadkowo, albo wykazać deficyt. I tutaj należy zeznać dochody rzetelnie, natomiast żądać przyznania wszelkich ustawą dozwolonych potrąceń tak zwanych administracyjnych i ustawowych.

W r. 1912 prawie wszystkim podniesiono stopę podatku osobisto-dochodowego, często nawet znacznie, niestety w bardzo wielu wypadkach, nie można było wnosić rekursów, ze względów formalnych, z powodu źle ułożonej fasyi wskutek złych lub po niewczasie udzielanych wyjaśnień na »usterki«.

Często zaś rekursa nie oparte na przepisach ustawy lecz polegające jedynie na osobistych wycieczkach przeciwko referentom, nie odnosiły skutku.

(Zwracamy uwagę, że podatek osobisto dochodowy wymierzają obywatelskie komisye szacunkowe, częstokroć więc urzędnik nie jest winnym, gdy komisya zbyt wysoko podatek wymierzyła). Osobiste wycieczki przeciwko urzędnikom do niczego nie prowadzą, jedynie rozdrażniają stosunek podatników do Władzy.

We wielu wypadkach nierozumna oszczędność jest powodem przykrych następstw; wielu właścicieli i właścicielek realności ma różnych niepowołanych doradców, którzy fasye układają za wynagrodzeniem nie pozostającym w żadnym stosunku z wymaganą wiedzą i nakładem pracy pobierając K 2, często nawet K 1. Taka oszczędność mści się zazwyczaj, już to w formie znacznego podwyższenia podatku, konieczności rekurowania, a częstokroć powoduje w skutkach gorsze następstwa.

Fasye do podatku domowo-czynszowego, listy główne i szczegółowe, i fasye do podatku osob. dochodowego pozostają ze sobą w pewnej łączności, na co uwagę zwracamy.

Wydział Towarzystwa właścicieli realności stojąc na straży interesów swych członków i mając ich dobro na celu, przesyła tych kilka uwag, upraszając Sz. Członków oddających swe realności w administracyę, aby we własnym interesie skorzystali ze zbliżającej się zmiany roku i od Nowego Roku korzystali z istniejącego przy Towarzystwie właścicieli realności »Biura administracyi realności«, oraz by we wszelkich sprawach podatkowych, sprawach fasyi, stosunków najmu, jak wogóle w sprawach z posiadaniem realności połączonych, zwracali się z całem zaufaniem do Tow.

Ze względu, że w styczniu 1913 przypadnie obowiązek przedkładania fasyi do podatku osobisto dochodowego i podatku rentowego, wyda Prezydyum Towarzystwa z początkiem stycznia 1913 r. dla użytku Szan. Członków wskazówki, dla należytego układania tych fasyi.

Na zakończenie usilnie prosimy Szan. Członków, aby w dobrze zrozumianym własnym interesie, oraz w interesie rozwoju Towarzystwa zechcieli jednać z pośród znajomych właścicieli i właścicielek realności, nowych członków, a zarazem składamy serdeczne podziękowanie tym Szan. Członkom, którzy nam łaskawie w roku bieżącym członków zjednali. *Prezydyum.*

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Wydziału z dnia 11-go grudnia 1912 o godzinie 5½ wieczór w lokalu Towarzystwa przy ul. Karmelickiej L. 15, parter, odbytego.

Obecni: prezes Dr. Mussil, wiceprezes inż Zeleński, skarbnik p. Hoffman i pp. Czapnicki, X. Dr. Korzonkiewicz, Dr. Mączka, Sławiński.

Nieobecność swą usprawiedliwili p. p. Dr. Krzetuski, radca Miedniak i sekretarz Dr. Szołayski, reszta członków nieobecności nieusprawiedliwiła.

Porządek dzienny:

1. Sprawy bieżące.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia.
3. Uchwalenie regulaminu (Ref. prezes Dr. Franciszek Mussil).
4. Omówienie wyborów do Komisyi szacunkowych podatku osobisto-dochodowego.
5. Wnioski członków.

Z powodu nieobecności obu sekretarzy, ofiaruje się prof. X. Dr. Korzonkiewicz spisać protokół z posiedzenia.

Prawo budowania.

Magistrat miasta Krakowa zakupuje grunta pofortеczne od c. k. Rządu.

Czyni dobrze, gdyż grunta to cenne, zasługują na uregulowanie i powinny już były od dawna dostać się w powołane ręce, któreby je zużytkowały w sposób, dla dobra miasta i wszystkich jego mieszkańców pożyteczny.

Rozchodzi się atoli teraz o to, komu dostaną się te grunta i czy zużytkowanie ich odpowie tym celom, jakie tu winny decydować, by mieszkańcy, wyglądający polepszenia swojego losu w tych ciężkich czasach, przestali uskarżać się na drożyznę mieszkań najętych i żeby w pewnej choć części, widzieli urzeczywistnienie tak słusznego i naturalnego życzenia założenia sobie własnej, słonecznej, zielenią zdobnej siedziby, jaką się cieszą mieszkańcy tylu w kulturalnych krajach powstałych ogrodowych dzielnic.

W celu takim, zrozumianych dobrze dążeń stworzenie swojego „sweet home" angielskiej pieśni — utworzono we Wiedniu stowarzyszenie p. n. „Centrale zur Durchführung der Wohnungsreform" które, w czasie tak krótkim, że o przygotowaniach odnośnych nie wiele słyszano — postarało się o przedłożenie rządowe w Radzie Państwa, które jako ustawa sankcyonowana 26 kwietnią 1912 r. p. t. „Gesetz über das Baurecht" zdobi Dziennik ustaw Państwa naszej połowy Monarchii.

26 kwietnia zatem — stało się coś, o czem powinny były głosić olbrzymie plakaty, radzić olbrzymie mityngi bezdomnych, a swego kąta spragnionych wyborców, — by jak najrychlej wprowadzić w życie nowość prawną, dla ich przeprowadzoną korzyści...

Oto przecież w tym dniu nastała możność wybudowania własnego domku na gruncie cudzym, od którego tylko czynsz dzierżawny i to niewypowiedzialny na lat 80 ma się wypłacać, w pełnem prawie dysponowania odnośną hipoteką, więc możnością obciążenia jej na cele budowy.

Tak przecież brzmi ustawa zapisana pod numerem 83, 1912 r. wydana i rozesłana 1 maja, a opatrzona przepisami wykonawczemi c. k. Ministerstwa Sprawiedliwości, z dnia 11 czerwca 1912, która stanowi w swym § 1 że: „grunt można obciążyć rzeczowem, pozbywalnem i dziedzicznem pra-

Prezes zagaja posiedzenie wspomnieniem pośmiertnem ś. p. Jana Winiarza, byłego wiceprezesa Towarzystwa właścicieli realności i zawiadomieniem, że imieniem Wydziału wysłał kondolencyę na ręce wdowy, która nadesłała podziękowanie. Obecni przez powstanie z miejsc uczcili pamięć zmarłego.

1. Następnie zawiadamia Prezes o zażaleniu wniesionem przez siebie w własnym zakresie działania do urzędu poczt i telegrafów w Krakowie z powodu zbyt późnego doręczenia zaproszeń na posiedzenie Wydziału, które się miało odbyć 4-go grudnia 1912 r. i prosi Wydział o upoważnienie go do dalszego postępowania w tej sprawie. Uchwalono jednogłośnie.

2. Właściciele realności z nad »Młynówki« zwracają się do Wydziału z prośbą o wdrożenie akcyi, celem usunięcia »Młynówki«. Przychylono się.

3. Projekt ustawy o obowiązku właścicieli realności przyczyniania się do kosztów kanalizacyi został odrzucony przez Sejm. Magistrat ma projekt poprawić. Pzezes zawiadamia o tem w celu, by Wydział zaopiniował wobec Magistratu swoje zapatrywania na poszczególne postanowienia.

4. Prezes podaje do wiadomości, że Magistrat przysłał do zaopiniowania projekt ustawy o planie regulacyjnym i komasacyi gruntów budowlanych, oraz zauważa, że celem wydania opinii potrzebnem jest opracowanie ze stanowiska prawnego i technicznego i dlatego stawia wniosek, aby do pracy tej uprosić p. p. wiceprezesa Żeleńskiego i sekretarza Dra Szołayskiego, co Wydział jednogłośnie uchwalił.

5. Wydział uwalnia sekretarza od odczytania protokołu z ostatniego posiedzenia Wydziału.

Prezes otwiera dyskusyę w sprawie wyborów do komisyi szacunkowych podatku osobisto dochodowego i wyraża zapatrywanie, że Wydział powinien rozwinąć energiczną akcyę, by do komisyi wybrano reprezentantów Towarzystwa właścicieli realności.

W dyskusyi zabiera głos p. Sławiński i przedstawia sposób działania komisyi szacunkowej. Proponuje solidarność z Związkiem ekonomicznym urzędników i profesorów w porozumieniu z Kołem mieszczańskim i stawia wniosek wybrania komitetu z trzech członków Wydziału. Wiceprezes Zeleński proponuje porozumienie się ze Związkiem ekonomicznym urzędników i wydanie odezwy do wszystkich wyborców, celem konsolidacyi. Prezes Dr. Mussil stawia wniosek, aby Wydział już obecnie zaproponował z pomiędzy członków Wydziału, osobę na członka komisyi szacunkowych. Wydział uchwala na wniosek pana Sławińskiego i proponuje jako członka komisyi p. wiceprezesa Żeleńskiego.

Na wniosek p. Sławińskiego wybrano komitet mający się zająć sprawą wyborów złożony z prezesa Dra Mussila, wiceprezesa inżyniera Żeleńskiego i p. Sławińskiego, z tem, by komitet ten porozumiał się ze Związkiem ekonomicznym i Kołem mieszczańskim i stosownie do tego porozumienia zredagował odezwę. Co do sposobu opublikowania odezwy, prezes przemawia za opublikowaniem na tablicach ogłoszeń i w gazetach. Wniosek ten uchwalono.

W załatwieniu 3 punktu porządku dziennego odczytał Prezes Dr. Mussil ułożony przez niego projekt regulaminu porządku obrad na posiedzeniu Prezydyum Wydziału i Walnych Zgromadzeń.

Po przeprowadzeniu dyskusyi zwłaszcza co do niektórych postanowień regulaminu. wydział na wniosek wiceprezesa inżyniera Żeleńskiego złożył prezesowi podziękowanie za wypracowanie tego regulaminu, i takowy w zasadzie uchwalił, z tem, aby regulamin ten na jednym z najbliższych posiedzeń Wydziału w czystopisie raz jeszcze odczytać.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zawiadamia prezes zebranych, że następne posiedzenie zwoła dopiero w styczniu 1913 r. i zamykając dzisiejsze posiedzenie, składa Wydziałowi serdeczne życzenia Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku.

DZIAŁ PYTAŃ I ODPOWIEDZI.

Odpowiedź p. R. S. — O ile odnowienie fasady pociąga za sobą zanieczyszczenie okien, obowiązany jest gospodarz oczyścić je na koszt własny. — Zwyczajnie jednak lokator sam w dobrze zrozumiałym interesie własnym stara się o porządek swego mieszkania,

---

wem posiadania budynku na powierzchni lub pod powierzchnią jego, że „prawo budowli“ może się rozciągać także na części gruntu, które dla samego budynku nie są potrzebne, ale przydatne są w jego używaniu“... zaś w § 2-gim... że „prawo budowli wolno ustanowić tylko na gruntach, które są własnością państwa, kraju, powiatu, gminy lub jakiegoś zakładu publicznego jak... kościoły, prebendy, zakłady lub społeczności kościelne i zakłady lub związki o celach dobra powszechnego“ i t. d.

Czy wiedzą o tem mieszkańcy i wyborcy posłów, którzy przynieśli tę ustawę jeszcze na letnie wakacye i byli na tyle skromni, że nie głosili swych, tak wielkich zasług w sprawie dla ich mandantów tak doniosłej?...

Widocznie cenna dyskrecya, unikająca szumnych haseł i złotych obietnic z jednej — a niedowiarstwo z drugiej strony było powodem, iż ta jedna skromna notatka, którą wyczytano w jednem z pism mniej czytanych nie obudziła nawet zainteresowania, nawet interpelacyi w Radzie miejskiej, i tylko nieśmiałe podanie do Magistratu wniesione było w tym celu, by się jakiś ciekawski autentycznie dowiedział, że chyba „nic na tem niema“ lub po prostu „to nie dla nas“ — skoro żadnej, ale to przez całe pół roku żadnej, nie otrzymał odpowiedzi...

A brzmiało to podanie: „zapytuję uprzejmie czy i w którem miejscu i w jakim terminie Miasto Kraków ustanowi owe prawo budowli na gminnych gruntach, skoro jest już ustawa, umożliwiająca ludziom, pozbawionym środków stawania do ogłoszonych licytacyj — wybudowanie na tychże samych gruntach swoich, tak pożądanych mieszkań, których używalność nawet ich wnukom (80 lat!) będzie przysługiwała! Kwietyzm odnośnych czynników, zarówno kierujących licytacyą — jakoteż kupujących poszedł nawet tak daleko iż w tyle a tyle tygodni po „ogłoszeniu i rozesłaniu“ ustawy z 26 kwietnia 1912 licytowano najspokojniej i jakoby zupełnie prawomocnie owe grunta poforteczne od c i k. administracyi wojskowej zakupione — a nawet... w tyle a tyle miesięcy później zanosi się na dalszą takowych rozsprzedaż...

Czyżby ta ustawa rzeczywiście zawierała paragraf wykluczający najuboższych mieszczan czy robotników

i okna na własny koszt czyści. — Najmobiercy (lokatora) w drodze skargi do tego zmusić nie można, gdyż okna zanieczyszczone plamami wapiennemi czynią mieszkanie niezdolnym do użytku.

P. A. T. znajdzie wyjaśnienie co do poruszonych wątpliwości. — Podatek gminny (grosz czynszowy) z własnego mieszkania (gospodarza) właściciela domu, jako pozycya potrącalna.

Powszechnie znaną jest rzeczą, że władza podatkowa według swojego podmiotowego poglądu i tłómaczenia artykułu 6 przepisów wykonawczych do podatku osobisto-dochodowego stoi na stanowisku, że nie należy odpisywać (grosza czynszowego) podatku gminnego za mieszkanie właściciela w własnym jego domu, gdyż pozycya ta odciągniętą już jest w rubryce z podatku domowo czynszowego. Wszystkie zażalenia wnoszone dotychczas do trybunału administracyjnego na odmowne uchwały władz popatkowych nie odnosiły skutku, gdyż władza najwyższa nie chciała wydać orzeczenia wiążącego, uzasadniając to tem, że w poszczególnych wypadkach stopa podatkowa w podatku osobisto-dochodowym nie uległaby zmianie.

Rzecz to doniosłego znaczenia dla właścicieli realności i dlatego nie od rzeczy będzie podać opisany w Hausherrenzeitung N. 599 wypadek załatwienia rekursu wniesionego przeciw wymiarowi do podatku osobisto-dochodowego z powodu niewyłączenia (grosza czynszowego) podatku gminnego w zeznantu jednego z gospodarzy mieszkającego| w własnym domu. Oto treść rekursu:

Przeciwko dotychczasowym wymiarom do podatku osobisto-dochodowego nie wnosiłem rekursu — acz pozycyi „grosz czynszowy" (podatek gminny) nie uwzględniła administracya podatków — li tylko dlatego, gdyż dla wymiaru podatku ze względu na nie wielką kwotę obojętną było rzeczą czy pozycya ta istnieje czy nie.

Przy tym jednak wymiarze podatku nie uwzględnienie tego potrącenia odgrywa poważną rolę, rozchodzi się bowiem o K. 211 i muszę dążyć do tego, by uzyskać zasadnicze orzeczenie, chociaż powszechnie znaną jest rzeczą w kołach właścicieli realności, że poszczególne administracye podatków odmiennie się na to zapatrują.

Według powyż cytowanego art. 6. przepisów wykonawczych nie stanowi podatek gminny (grosz czynszow.) dla najmodawcy części jego dochodu i dlatego w zeznaniu ta właśnie pozycya dochodowa, którą ma przedstawiać dochód domu czynszowego, powinna figurować bez podania podatku gminnego (grosza czynszowego).

Ponieważ jest zwyczajem wykazywanie dochodu brutto przy fasyi podatkowej dla podatku domowoczynszowego i takie czynsze płaci najmobiorca bez specyalizowania poszczególnych pozycyi jako czynsze brutto, stało się zwyczajem przy zeznaniu do podatku osobisto-dochodowego, umieszczanie w rubryce dochodów pozycyi bez względu na to czem one są w rzeczywistości, czy czynszem czystym, czy podatkiem gminnym (groszem czynszowym) czy należytością wodociągową i t. d. a dopiero potem uskuteczniano potrącenia.

Nie idzie bowiem o to, ażeby te potrącenia traktować jako osobiste prawo potrącenia w duchu ustawy o podatku osobisto-dochodowym, z tej przyczyny, ponieważ pozycya ta nie powinna figurować w dochodach płynących z domu.

Według przepisów wykonawczych o których powyż była mowa, może najmobiorca odliczyć sobie część czynszu równą podatkowi gminnemu (groszowi czynszowemu). — A przecież niema chyba żadnej różnicy między lokatorem a gospodarzem mieszkającym we własnym domu, gdyż i jemu policzyć należy czynsz stanowiący podstawę wymiaru podatku domowo-czynszowego, — dom bowiem jako jednostka podatkowa płaci podatki na rzecz państwa, a w następstwie podatek gminny (grosz czynszowy) gminie.

Zdziwienie wywołać musi przedewszystkiem ta okoliczność, że władze podatkowe przy podatku osobisto-dochodowym inaczej się zapatrują na lokatora-gospodarza, a inaczej przy podatku czynszowym. Klasyczny podać mogę przykład. — C. k. Władza podatkowa pozwoliła mi potrącić przy fasyi koszta malowideł we wszystkich mieszkaniach mych lokatorów, nie uwzględniła jednak mego mieszkania, które we własnym zajmuję domu. — Nie reagowałem na to, gdyż w rezultacie obojętną było to rzeczą dla wymiaru podatku, ze względu na stosunkowo drobną kwotę.

A dlaczegóż ma być gospodarz mieszkający — w domu własnym — odnośnie do podatku gminnego (grosza czynszowego) gorzej traktowanym od lokatora, który potem jego mieszkanie zajmie?

Przykład wyjaśni to najlepiej:

Dwóch gospodarzy zajmuje we własnych domach jednakie mieszkania, według poglądu c. k. Administracyi podatków nie przysługuje im prawo potrącania podatku gminnego (grosza czynszowego). Gdy jednak obaj zmienią swoje mieszkania i jeden gospodarz najmie mieszkanie drugiego jako lokator, wtedy zdaniem c. k. Administracyi podatków, potrącenie jest właściwe — gdzie logika?

Wyżej wspomniany rekurs załatwiła Władza podatkowa następująco: „Z powodu odwołania z 4-go maja 1911 zmniejsza się pański podatek osobisto-dochodowy przez wyłączenie K. 211. podatku gminnego (grosza czynszowego).

Należy się spodziewać, że wszystkie władze podatkowe uznają możność potrącenia podatku gminnego (grosza czynszowego) z mieszkania własnego, gdyż trudno przypuścić, że tylko wysokość kwoty będzie decydującą przy potrącaniu tych opłat.

---

krakowskich — tak jak wyklucza bezrolnych i bezdomnych włościan, których reprezentanci nie zapytali nawet, czyby przypadkiem i na wsi pewne grunta (choćby nawet prywatne) nie mogły być przez właścicieli przeznaczone na ową 80-letnią, hipotecznie na pierwszem miejscu zabezpieczoną dzierżawą mogącą raz usunąć tę straszną krzywdę najuboższej ludności chorej na rozdrobnienie gruntów i parcelacyjną lichwę?...

Pytałem o to mecenasów — nie wiedzieli o niczem — może nawet — w nawale pracy i zawierusze wojennej wiedzieć nie pragnęli...

Możeby więc zwołać wielki wiec interesowanych w tej sprawie mieszkańców — i zaprosić J. W. Posłów czteroprzymiotnikowych — na sprawozdanie?...

H. W.

Redakcya uważając tę sprawę za interesującą cały ogół wł. realności umieszcza chętnie artykuł a Towarzystwo nasze ma zamiar niebawem omówić ją na zebraniu dyskusyjnem, — przy współudziale w. Szan. Autora.

Wspomnienie pośmiertne.

Dnia 5-go listopada 1912 r. zmarł we Lwowie śp. JAN WINIARZ, radca cesarski i dyrektor c. k. uprzyw. galic. akcyj. Banku hipotecznego.

Zmarły brał w pracach Towarzystwa jako przewodniczący komisyi rewizyjnej, a następnie jako wiceprezes Towarzystwa zawsze żywy udział. — Wskutek powołania na zaszczytne stanowisko dyrektora Banku hipotecznego we Lwowie, złożył w r. 1910 godność wiceprezesa, a Walne Zgromadzenie dnia 27-go listopada 1911 r. w uznaniu zasług, zamianowało śp. JANA WINIARZA swym członkiem honorowym.

Imieniem Towarzystwa przesłało prezydyum na ręce wdowy wyrazy współczucia.

Cześć jego pamięci!

ROZMAITOŚCI.

I.

Dział inseratowy »Krakowianina« organu Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie od 1 stycznia 1913 **do wydzierżawienia.**

Zgłoszenia przyjmuje administracya „Krakowianina« Kraków, ul. Karmelicka 15, I p.

II.

Wydział Towarzystwa uprzejmie prosi Szan. Członków, którzy wskutek sprzedaży swych realności, zgłaszają wystąpienia z Towarzystwa, aby zechcieli nakłaniać nowonabywców do zapisywania się na członków, leży to nawet w interesie Szan. Członków, którzy wśród roku realności sprzedają, gdyż o ile nowonabywca nie wstąpi jako członek, w takim razie dawny obowiązany jest wkładkę do końca roku zapłacić.

III.

Kilka słów o praktyce przy odczytywaniu elektro-, gazo- i wodomierzy.

Bardzo często dochodzą nas skargi na niewłaściwy sposób praktykowany przy odczytywaniu przez odnośnych funkcyonaryuszy, elektro, gazo i wodomierzy.

W myśl § 44 przepisów wykonawczych do ust. kraj. z dnia 12 sierpnia 1899 L 94 Dz. u. i rozp. kraj. (ustawa wodociągowa), przysługuje organom Zarządu wodociągowego miejskiego prawo przedsiębrania rewizyi instalacyi wewnętrznych. Klucz od ubikacyi, w której wodomierz jest umieszczony, powinien się znajdować zawsze u właściciela lub stróża domu.

W myśl § 9 warunków dostarczania prądu elektrycznego, służy elektrowni miejskiej prawo dozorowania instalacyi elektrycznych, połączonych z siecią miejską, oraz badania od czasu do czasu elektromierzy, przewodów, aparatów i t. p.

Przedewszystkiem żaden funkcyonaryusz przychodząc do realności celem odczytania zegaru nie zawiadamia o tem ani właściciela względnie administratora, ani dozorcę domu; porządek rzeczy zaś tego wymaga, a nadto w razie uwiadomienia mógłby właściciel lub jego pełnomocnik być przy odczytywaniu obecnym.

Według § 47 ust. ost. rozp. wyk. do ust. wodoc. przy odczytywaniu wodomierza może być obecnym właściciel realności lub zakładu przemysłowego osobiście lub przez swego zastępcę i służy mu prawo sprawdzania odczytanego stanu wodomierza«.

Proceder odczytywania gazo-, a wszczególności elektromierzy, pozostawia wiele do życzenia, funkcyonaryusze przychodzą przedewszystkiem w najrozmaitszych porach dnia, często w porze obiadowej lub innej nieodpowiedniej porze; nadto nie będąc zaopatrzeni w potrzebne przyrządy, żądają już to stołka, już to świecy, celem możności odczytania zegaru, częstokroć sami się rozporządzają i używają pierwszy lepszy stołek lub mebel znajdujący się w mieszkaniu.

Właściciel niema obowiązku obsługiwania funkcyonaryuszy, których odnośne instytucye powinny zaopatrzyć, w odpowiednie lampki i stołeczki, względnie małe składane drabinki.

Nie od rzeczy będzie w tem miejscu przypomnąć Szan. Członkom co jest podstawą wymierzania opłaty za wodę według wodomierzy.

Ilość wody na użytek domowy wolna od opłaty, wynosi 50 litrów na głowę mieszkańca i dobę. Za wodę spotrzebowaną ponad tę maksymalną ilość, którą się oblicza na podstawie przecięcia rocznego, pobiera Gmina Miasta Krakowa opłatę taryfową od każdego m^3 nadwyżki. Skoro zatem ilość mieszkańców decyduje ile razy po 50 litrów wody na użytek domowy wolnej jest od opłaty, przeto nader ważną rzeczą jest, aby właściciele domów corocznie z początkiem roku podawali do wiadomości Zarządu wodociągowego miejskiego spis mieszkańców z r. poprzedniego

Według § 16 ust. II rozp. wykon. do ust. wodoc. »Lokatorem jest każdy, kto w domu zajmuje mieszkanie, sklep, skład i t p. nie wyłączając samego właściciela domu, bez względu na to, czy na jakiej podstawie i czem czynsz najmu lub jego równowartość płaci«.

W spisie należy wyszczególnić imiennie wszystkich lokatorów realności (stale zamieszkałych) wraz z członkami rodziny, podnajemcami (sublokatorami) i służbą.

Zatrudnionych w kancelaryach, pracowniach i sklepach należy całkiem pominąć, natomiast podać nazwę (firmę) urzędów, zakładów i t. p. wynajmujących w realności lokale na umieszczenie swych biur pracowni lub magazynów.

Odnośne druki wydaje Magistrat stoł. król. Miasta Krakowa.

Podobnie ma się rzecz z opłatą za wywóz nieczystości z dołów kloacznych. Według uchwały Komisyi rekursowej R. M. z dn. 21 stycznia 1897 L. 22244/96, uchwał R. M z dn. 18 kwietnia 1901 L 24482 i z dn. 14 maja 1908 L 54111/07 za wywóz nieczystości kloacznych o ile przenosi 0 5 m^3 na rok i głowę mieszkańca danej realności, opłacać jest obowiązany właściciel za każdy wywieziony 1 m^3 po 5 K

Z początkiem każdego roku, otrzymują komisarze obwodów polecenie sprawdzania ile osób w roku poprzednim w realności mieszkało, — o przybyciu do realności w tym celu, powinien Komisarz, względnie wydelegowany przez niego urzędnik zawiadomić właściciela, względnie administratora.

Rzeczą jest bardzo doniosłą, aby Komisarzowi udzielano szczegółowych i dokładnych wyjaśnień co do ilości osób mieszkających w realności, gdyż ilość mieszkańców, jak to wyżej powiedziano wpływa na ewentualną opłatę należytości. Komisarze mają polecenie sumiennego

badania, zaniedbanie bowiem tego obowiązku, naraża albo Magistrat, albo właściciela na stratę.

Często użalają się właściciele realności na zbyt wysokie opłaty. O ile wymiar nastąpił na podstawie przyjęcia niezgodnej z rzeczywistem stanem ilości mieszkańców, w takim razie należy wnieść rekurs, który niewątpliwie skutek odniesie.

IV.

W myśl ust. z dn. 10 sierpnia 1905, L. 133 dz. pr. p. wynosić będzie stopa podatku domowo-czynszowego w r. 1913—22.5%, w r. 1914—22%, zaś potrącenia tytułem kosztów konserwacyi i umorzenia wyniosą w roku 1913—23%, w roku 1914—24%.

O ile doszło do wiadomości Wydziału Towarzystwa właścicieli realności c. k. Administracya podatków w zasadzie nie podwyższa (nie prostuje wzwyż) fasyi domowo-czynszowych na lata 1913/14, poprzestając na fasyach z poprzedniego dwulecia t. j. na sprostowaniach na lata 1911/12.

Wskutek tego w obec wyżej przedstawionej niższej stopy podatkowej, a większych potrąceń, będą właściciele w latach 1913/14 opłacać stosunkowo niższy podatek domowo-czynszowy.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

Formularze warunków najmu i regulaminu porządku domowego.

Wskutek tylekroć objawianego życzenia P. T. Członków, wydało Prezydyum Towarzystwa właścicieli realności formularz warunków najmu i regulaminu.

Sz. Członkowie zawierający z lokatorami z początkiem roku nowe umowy, będą mogli z formularzy tych korzystać.

(Formularze i regulamin nabywać można w biurze Towarzystwa właścicieli realności (Karmelicka 15, I. p.), w godz. urzęd. codziennie od 9—12 przedpołudniem i od $3^1/_2 - 5^1/_2$ popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt).

I.

Członkom Tow. udziela prezes **Dr. Franciszek Mussil** bezpłatnie wszelkich informacyi w sprawach dotyczących właścicieli realności, oraz **porady prawnej** w sprawach skarbowych, podatkowych i stosunków najmu dotyczących, codziennie od godziny $3^1/_2$ do 5 popołudniu, z wyjątkiem niedziel i świąt (Karmelicka L. 15, I. p.). **Porady technicznej** udziela członkom bezpłatnie wiceprezes Towarzystwa inżynier arch. **Stanisław Gabryel Żeleński** od godziny 3 do 5 popołudniu w swem biurze przy ul. Swoboda L. 2, codziennie, ewentualnie za poprzedniem porozumieniem się telefonem (Nr. 137).

II.

Dział pożyczek hipotecznych.

Do umieszczenia na solidne hipoteki kilkadziesiąt tysięcy w całości lub częściowo.

III.

Dział sprzedaży i kupna, oraz zamiany nieruchomości.

1. Kilka kamienic z wolnemi latami do sprzedania.

IV.

Dział administracyi domów.

Utworzone przy Towarzystwie właścicieli realności **„Biuro administracyi realności“** wykonuje powierzone administracye przez osoby do tego ukwalifikowane, dając gwarancyę należytego załatwienia tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach oparte załatwianie wszelkich w zakres administracyi wchodzących czynności (wszelkie sprawy podatkowe, fasye, umowy z lokatorami, interwencye w zastępstwie właścicieli u władz i t. d. i t. d.).

V.

Tabelka terminów płatności podatków. Termin do zapłacenia każdego podatku wynosi 14 dni. — Termina zapadłości są: dla podatku domowo-czynszowego i powszechnego podatku zarobkowego 1-go stycznia, 1-go kwietnia, 1-go lipca, 1-go października każdego roku, — dla podatku osobisto-dochodowego i rentowego, 1 czerwca i 1-go grudnia każdego roku.

VI.

W myśl § 5. Statutu

Członek, który wkładkę roczną K 8 zapłaci, ma prawo:

1) do bezpłatnego ogłaszania za pośrednictwem „Krakowskiego Biura ogłoszeń oraz wynajmu mieszkań i sklepów“, ulica Karmelicka L. 15, parter, mieszkań, jakie członkowie mają do wynajęcia w swych realnościach;

2) do wstępu na posiedzenia, Walnego Zgromadzenia, wiece i t. p.;

3) do bezpłatnego informowania się w kancelaryi Towarzystwa przy ulicy Karmelickiej L. 15, I. p. we wszelkich sprawach, dotyczących spraw właścicieli realności, zgłaszania się względem administratorów i dozorców domów i informowania się co do kwalifikacyi tychże, zasięganie bezpłatnej porady prawnej we wszystkich sprawach skarbowych, podatkowych i stosunku najmu dotyczących;

4) nadto otrzymuje członek bezpłatnie pismo „Krakowianin“, w którym podaje się do wiadomości wszelkie sprawy i praktyczne wskazówki, dotyczące właścicieli realności;

5) jakoteż wszelkie inne pisma dla członków przez Towarzystwo wydawane;

6) w końcu ma prawo korzystania z założonego przez Towarzystwo Biura administracyi realności.

VII.

Każdy członek, któryby „Krakowianina“ nie dostał, zechce się zgłosić do biura Towarzystwa (ul. Karmelicka L. 15, I. p.).

Reklamacye będą tylko do 14 dni uwzględniane. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Celem umożliwienia skutecznego doręczania „Krakowianina“ upraszamy o bezzwłoczne zawiadamianie ustne lub korespondentką w razie zmiany mieszkania.

VIII.

Po myśli § 7 statutu członek wystąpić może z Towarzystwa z końcem roku i powinien przynajmniej na 15 dni przed końcem roku o wystąpieniu swem zawiadomić pisemnie Prezydyum.

Zaniedbanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia wkładki na rok następny.

IX.

Zwracamy uwagę, że na żądanie załatwia się dla Szanownych członków przez cały rok wszelkie sprawy porządkowe jak:

1) Fachowe na przepisach ustaw oparte sporządzanie przez cały rok wszystkich fasyi, a mianowicie do podatku osobisto-dochodowego, do podatku rentowego, powszechnego, podatku zarobkowego, podatku domowo-czynszowego oraz listy głównej i szczegółowych.
2) Przestrzeganie i utrzymywanie ewidencyi terminów przedkładania fasyi.
3) Wnoszenie wszelkich fasyi, list i pism do c. k. Administracyi podatków w terminach ustawą przepisanych.
4) Interwencya w zastępstwie stron w c. k. Administracyi podatków w sprawach podatkowych (przy załatwianiu i wyjaśnianiu usterek do fasyi do podatku osobisto-dochodowego, wykazywaniu potrąceń, przy sprostowaniu przez Władzę dochodu zeznanego z domu, przy fasyi do podatku domowo-czynszowego i t. d.).
5) Sporządzanie odwołań i rekursów od niesprawiedliwych wymiarów podatków do wyższych Instancyi.

W ten sposób strona unika obowiązku i konieczności myślenia przez cały rok o różnych terminach, unika nakładania grzywien za nieprzedłożenia fasyi w przepisanych terminach, (grzywny te od K 20 i wyżej w zasadzie Władza nie odpisuje), unika konieczności osobistej interwencyi w c. k. Adm. podatków.

Należyte, na przepisach ustaw oparte układanie fasyi i sporządzanie odwołań rekursów, jakoteż przestrzeganie terminów, jest bardzo ważne, nieprzedkładanie bowiem fasyi w terminach ustawą przepisanych, pociąga za sobą utratę prawa wnoszenia środków prawnych (odwołań, rekursów), dlatego też w przeważnej części odwołania i rekursy nie odnoszą skutku, gdyż Władza takowe ze względów formalnych odrzuca, nie wchodząc w merytoryczne ich załatwienie.

X.

Miejsce stróżów poszukuje pracowite, schludne i **uczciwe** małżeństwo dobrze obznajomione z obowiązkami stróża. Mąż jest woźnym bankowym. Wiadomość u stróża **ul. Topolowa 38.** Poleceń zasięgnąć można u Dra Szołayskiego, telefon Nr. 429.

Nowi członkowie:

589. Dr. Steinberg Ludwik, zgłosił prezes Dr. Mussil.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie za marzec 1912.

Kupno.

48. Kamieniarczyk Michał i Zimmerspitz Szymon, od Silberbacha Emila, Dra Schmindlinga Cezara i Landau Felicyi, lwh. realn. 474, 475, 476, 476/X, Zakrzówek, $^1/_2$ część za cenę 30.816 K.

49. Dr. Gleitzman Józef i Sydo Anna, od Aprocha Jana, lwh. realn. 760/XIII, Zwierzyniec, za cenę 7.583 K.

50. Gartenbergowie Józef i Bluma, od Surówkowej Maryanny, lwh. realn. 1030/XXI, Płaszów, za cenę 2.075 K.

51. Landau Wolf, od Grossbarda Ozyasza, Zucker Izaaka, Majera i Zuckerowej Lei, lwh. realn. 2732/VIII, ul. Dietla, za cenę 220.000 K.

52 Mencińscy Piotr i Julia, od Pencakowej Doby lwh. realn. 228/XI, Dębniki, za cenę 31.450 K.

53. Sztorc Henryk, od Chrząszczowej Wiktoryi, Rebszowej Agnieszki i Gogólskiego Józefa Jana, lwh. realn. 149/XVII, Krowodrza, za cenę 42.000 K.

54. Holzerowie Dr. Maurycy, Róża, Leon i Klara, od Lipowskich Dra Konstantego i Wandy, lwh. realn. 465/I (narożnik ul. Gołębiej i Brackiej), za cenę 272.00 K.

55. Dr. Twaróg Feliks, od Tow. urzędników budowy tanich domów mieszkalnych w Krakowie, lwh. realn. 704/XIII, Zwierzyniec, za cenę 1.592 K.

56. Dr. Praschil Julian, od Tow. urzędników budowy tanich domów mieszk. w Krakowie, lwh. realn. 691/XIII, Zwierzyniec, za cenę 1.012 K.

57. Wagner Alojzy Bernard, od Tow. urzędników budowy tanich domów mieszk. w Krakowie, lwh. realn. 720/XII, Zwierzyniec, za cenę 580 K.

58. Dr. Sokołowski Tadeusz Jan Jakób (3 im.) od Tow. urzędników budowy tanich domów mieszkalnych, lwh. realn. 690/XIII, Zwierzyniec, za cenę 1·032 K.

59. Dr. Starzewski Maryan Włodzimierz, od Tow. urzędn. budowy tanich domów mieszk. w Krakowie, lwh. realn. 696/XIII, Zwierzyniec, za cenę 588 K.

60. Dębicki Wilhelm Klaudyusz, od Tow. urzędn. budowy tanich domów mieszkaln., lwh. realn. 694/XIII, za cenę 812 K.

61. Spałek Karol, od Tow. urzędn. budowy tanich domów mieszk. w Krakowie, lwh. 685/XIII, Zwierzyniec, za cenę 504 K.

62. Miarczyński Wiktor, od Baranowskiego Józefa, lwh. realn. 498/XV, Nowa Wieś, za cenę 35.000 K.

63. Kasprzyk Jan, od Skarbu Państwa, lwh. realn. 328/XIX, Grzegórzki, za cenę 6.696 K.

64. Radwańscy Józef i Stanisława, od Dra Komorowskiego Bolesława, lwh. realn. 758/XIII, Zwierzyniec, za cenę 20.000 K.

65. Splitter Franciszka i Fieder Beruch, od Kominka Józefa i Gustawa i Giermek Maryi, lwh. realn. 87/IX, Ludwinów, $^3/_4$ części za cenę 900 K.

Przez akt darowizny.

1. Jadownicka Maryanna i Kaźnica Tomasz, od Jadownickiej Julii, lwh. realn. 144/XX, Dąbie, $^1/_2$ część za cenę 500 K.

Przez śmierć właściciela.

1. Zaleska Kazimiera, od Zaleskiego Stefana, lwh realn. 1945/V, ul. Długa, $^1/_4$ część za cenę 18.000 K

2. Mroziccy Stanisław (senior), Stanisław (iunior) Franciszek, Piotr, Maryanna i Zofia, od Mrozickiego Jana, lwh. realn. 8/XIII, Zwierzyniec, $^{10}/_{140}$ części za cenę 2.400 K.

3. Chwalibogowscy Ligia, Borys i Danusia, od Dra Chwalibogowskiego Arpada, lwh. realn. 2265/V, ul. Kurniki, $^1/_2$ część za cenę 17.742 K.

4. Kubaty Marya, Zbrojowie Antoni, Kazimierz i Antonina, od Zbroji Anny, lwh. realn. 402/XVII, Krowodrza, za cenę 960 K.

5. Goldbergerowie Herman, Majer, Mieczysław i Salomea, od Goldbergerowej Adeli, lwh. realn. 788/XXI, Płaszów, $^1/_2$ część za cenę 1.667 K.

6. Goldbergerowie Herman, Majer, Mieczysław i Salomea, od Goldbergerowej Adeli, lwh. realn. 920/XXI, Płaszów, $^1/_2$ część za cenę 114 K.

7. Goldbergerowie Herman, Majer, Mieczysław i Salomea, od Goldbergerowej Adeli, lwh. realn. 1010/XXI, Płaszów, $^1/_2$ część za cenę 170 K.

8. Nowakowie Zofia, Maksymilian, Marya, Józefa, Władysław i Janina i Florczyk Anna, od Nowakowej Maryanny, lwh. realn. 220, 382, 572/XIII, Zwierzyniec, $^1/_2$ część.

9. Sporkowie Józefa i Florentyna i Niemczykiewicz Leonia, od Sporkowej Joanny, lwh. realn. 244/XVII, Krowodrza.

10. Mendelsburgowie Dr. Leon i Zygmunt, od Mendelsburga Alberta, lwh. realn. 441/I, Rynek główny, za cenę 222.500 K.

11. Schamrothowie Mojżesz, Samuel, Izrael, Abraham i Broczyner z Schamrothów Rozalia, od Schamroth Leonory, lwh. realn. 17/VII, ul. Zielona, za cenę 70.000 K.

12. Dr. Nirtenbaum Leon, Lustgarten Józefa, Hirschfeld Natalia, Templowa Helena i Reinhold Fryda, od Nirtenbauma Emanuela, lwh. realn. 44/VII, ul. Jasna, $^1/_2$ część za cenę 30.000 K.

13. Dr. Nirtenbaum Leon, Lustgarten Józefa, Hirschfeld Natalia, Templowa Helena i Reinhold Fryda, od Nirtenbauma Emanuela, lwh. realn. 318/I, ul. Grodzka, $^1/_2$ część za cenę 136.000 K.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie za kwiecień 1912.

Kupno.

1. Hemplowa Kazimiera, od Tarlińskich Dra Zygmunta i Teresy, lwh. realn. 2121/V, ul. Lenartowicza, za cenę 200.000 K.

2. Schulz Salomea, od Dra Aschkenazego Zygmunta, lwh. realn. 1438 i 1439/VIII, 445/VIII, ul. Skawińska i Piekarska, $^8/_{10}$ części za cenę 12.250 K.

3. Geppertowie Zdzisław i Jadwiga, od Goldmana Józefa, lwh. realn. 84/III, ul. Tarłowska, za cenę 166.000 K.

4. Splitter Franciszka i Fieder Baruch, od Kominków Józefa i Gustawa i Giermek Maryi, lwh. realn. 87/IX, Ludwinów, $^3/_4$ części za cenę 900 K.

5. Grodzcy Feliks i Józefa, od Laberscheka Hermana, lwh. realn. 120/XI, Dębniki, za cenę 32.000 K.

6. Dr. Warzycki Bronisław, od Jezierowskiej Stanisławy, lwh. realn. 500/XIII, Zwierzyniec, za cenę 6.300 K.

7. Lernerowie Bernard i Eleonora, od Perez Markusa i Markheima Brucha, lwh. realn. 2331/VI, ul. Wielopole, za cenę 146.000 K.

8. Herzog Sina i Jita Lieba, od Brandów Leona i Jetti, lwh. realn. 1752/VIII, ul. Berka Joselowicza, za cenę 40.000 K.

9. Müllerowie Henryk i Regina, od Spiry Abrahama, lwh. realn. 2912/VIII, ul. Dietlowska, za cenę 31.097 K.

10. Dr. Weissalas Wilhelm i Roma i Dr. Gottlieb Seweryn i Henryka, od Müllerów Karola i Leontyny, lwh. realn. 241/I, ul. Mikołajska, za cenę 91.000 K.

11. Dr. Korczyński Antoni, od Siwkowej Maryi, lwh. realn. 2807/IV, ul. Siemiradzkiego, za cenę 212.000 K.

12. Nalepowa Franciszka, od Wennerów Rudolfa i Teresy, lwh. realn. 349/XX, Dąbie, za cenę 7.900 K.

13. Spira Anna, od Baldingera Daniela, lwh. realn. 1742/VIII, ul. Miodowa, $^1/_2$ części za cenę 40.000 K.

14. Zielińska Józefa, od Mazanowskich Mikołaja i Emmy, lwh. realn. 665/IV, ul. Garncarska, za cenę 110.000 K.

15. Klimczak Marya, od Siekierskiej Eugenii, lwh. realn. 275/XI, Dębniki, za cenę 29.000 K.

16. Wekslerowie Róża i Józef, od Fischera Jana, lwh. realn. 50/I, Rynek główny, za cenę 180.000 K.

17. Baldingerowie Daniel i Leonora, od Rumsteinów Jakóba i Jachwety, lwh. realn. 138.000 K.

18. Grossbard Ozyasz i Zucker Izaak Majer, od Gajczaka Kazimierza, lwh. realn. 1227/VI, ul. Zygmunta Augusta, za cenę 34.977 K.

19. Dr. Goldberg Izaak, Dr. Hirsch Dawid i Goldberg Leopold, od Rennerta Salomona Maurycego, lwh. realn. 1997/VI, ul. Lubomirskich, za cenę 115.600 K.

20. Zieliński Stanisław, od Kucielskiej Karoliny, lwh. realn. 75/XI, Dębniki, za cenę 10.534 K.

21. Siódmakowie Leon i Rozalia, od Schamrothów Mojżesza, Samuela, Izraela, Abrahama i Rozali z Schamrothów Broczyner, lwh. realn. 17/VII, ul. Zielona, za cenę 117.000 K.

22. Brand Leon, od Brandów Michała i Jetti, lwh. realn. 1823/VIII, ul. Dajwór, za cenę 130.000 K.

23. Scheuer Józef, Oberleder Jozua i Schenker Dawid, od firmy L. i G. Kadenów, lwh. realn. 34/III, ul. Zwierzyniecka, za cenę 99.500 K.

24. Meresińscy Władysław i Katarzyna, od Owsianków Macieja i Maryi, lwh. realn. 330/XIX, Grzegórzki, za cenę 3.500 K.

25. Okoniowie Sebastyan i Józefa, od Spiradchów Józefa i Honoraty, lwh. realn. 1060/XXI, Płaszów, za cenę 500 K.

26. Piskorzowa Antonina, od Piskorza Antoniego, lwh. realn. 210/XV, Nowa Wieś, za cenę 2.400 K.

27. Szlęk Helena, od Sasiakowej Agnieszki, lwh. realn. 1021/V, ul. Szlak, za cenę 80.000 K.

28. Gmina miasta Krakowa, od Gollenhoferowej Wiktoryi, lwh. realn. 255/XIV, Czarna Wieś, za cenę 96 K 40 h.

29. Dr. Gertler Julian, od Siemińskiej Franciszki, lwh. realn. 31/XVII, Krowodrza, $^1/_3$ część realn. za cenę 2.500 K.

30. Czuj Paweł, od Nidechich Józefa i Katarzyny, lwh. realn. 118/X, Zakrzówek, za cenę 3.000 K.

31. Krupowie Stanisław i Tekla, od Krupińskiej Maryi i Lipińskich Wojciecha i Stanisławy, lwh. realn. 615/XVII, Krowodrza, za cenę 500 K.

32. Prochal Karol, od Kirchciała Franciszka, lwh. realn. 262/XVII, Krowodrza, za cenę 7.000 K.

33. Matusik Jan, od Wilków Andrzeja i Agnieszki, lwh. realn. 1206/XXI, za cenę 290 K.

34. Hagen br. Marya, od Herliczkowej Julii, lwh. realn. 2174/VI, ul. Kolejowa, za cenę 239.000 K.

35. Kowalowie Wojciech i Józefa, od Skorupy Karola, lwh. realn. 322/XIX, Grzegórzki, za cenę 5.057 K.

36. Wadowski Jan, od Wadowskiej Małgorzaty, lwh. realn. 1207/XXI, Płaszów, za cenę 200 K.

Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Franciszek Mussil.** — Nakładem Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie.
Czcionkami Drukarni Związkowej w Krakowie (ul. Mikołajska L. 13), pod zarządem A. Szyjewskiego.

